

What Goes Around Comes Around

The Events/Actions of the Fathers are a Sign for the Children – מעשה אבות סימן לבנים

SECOND APPROACH

I

בראשית פרק לב-לג- פרשת וישלח

Bereishit 32- Parshat Vayishlach .1

(ד) וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים לְפָנָיו אֶל עֵשָׂו אָחִיו אֶרְצָה שְׂעִיר שָׂדֵה אֲדוֹם:

(ה) וַיִּצַּו אֹתָם לֵאמֹר כֹּה תֹאמְרוּן לְאֲדֹנָי לַעֲשׂו כֹּה אָמַר עַבְדְּךָ יַעֲקֹב עִם לְבָן גִּרְתִּי וְאַחֵר עַד עֵתָה:

(ו) וַיְהִי לִי שׂוֹר וְחֹמֹר צֹאן וְעֶבֶד וְשֹׁפְחָה וְאֲשֻׁלְחָה לְהַגִּיד לְאֲדֹנָי לְמַצָּא חֵן בְּעֵינָיֶךָ:

(ז) וַיֵּשְׁבוּ הַמַּלְאָכִים אֶל יַעֲקֹב לֵאמֹר בָּאנוּ אֵל אָחִיךָ אֶל עֵשָׂו וְגַם הֵלֵךְ לְקִרְאָתְךָ וְאַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ עִמּוֹ:

(ח) וַיִּירָא יַעֲקֹב מְאֹד וַיִּצָּר לוֹ וַיַּחֲץ אֶת הָעַם אֲשֶׁר אִתּוֹ וְאֶת הַצֹּאן וְאֶת הַבָּקָר וְהַגְּמָלִים לְשְׁנֵי מַחֲנֹת:

(ט) וַיֹּאמֶר אִם יָבוֹא עֵשָׂו אֶל הַמַּחֲנֶה הָאֶחָד וְהִכָּהוּ וְהָיָה הַמַּחֲנֶה הַנּוֹשָׂאֵר לְפָלִיטָה:

(י) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֱלֹהֵי אָבִי אַבְרָהָם וְאֱלֹהֵי אָבִי יִצְחָק יְקֻנֶּךָ הָאֵלֵּי שׁוּב לְאַרְצְךָ וּלְמוֹלַדְתְּךָ וְאִיטִיבָה עִמָּךְ:

(יא) קִטַּנְתִּי מִכָּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל הָאֲמֻת אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת עַבְדְּךָ כִּי בְמִקְלִי עָבַרְתִּי אֶת הַיַּרְדֵּן הַזֶּה וְעַתָּה הֵייתִי לְשְׁנֵי מַחֲנֹת:

(יב) הֲצִלְנִי נָא מִיַּד אָחִי מִיַּד עֵשָׂו כִּי יֵרָא אֲנֹכִי אִתּוֹ פֶּן יָבוֹא וְהִכָּה אִם עַל בָּנָיִם:

(יג) וְאַתָּה אָמַרְתָּ הֵיטֵב אִיטִיב עִמָּךְ וְשָׁמַתִּי אֶת זְרַעְךָ כְּחוֹל הַיָּם אֲשֶׁר לֹא יִסְפָּר מֵרֶב:

פרק לג

(טו) וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אֲצִיגָה נָא עִמָּךְ מִן הָעַם אֲשֶׁר אִתִּי וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶה אָמַצָּא חֵן בְּעֵינֵי אֲדֹנָי:

4 And Jacob sent messengers before him to Esau his brother unto the land of Seir, the field of Edom.

5 And he commanded them, saying: 'Thus shall ye say unto my lord Esau: Thus saith thy servant Jacob: I have sojourned with Laban, and stayed until now.

6 And I have oxen, and asses and flocks, and men-servants and maid-servants; and I have sent to tell my lord, that I may find favor in thy sight.'

7 And the messengers returned to Jacob, saying: 'We came to thy brother Esau, and moreover he cometh to meet thee, and four hundred men with him.'

8 Then Jacob was greatly afraid and was distressed. And he divided the people that were with him, and the flocks, and the herds, and the camels, into two camps.

9 And he said: 'If Esau should come to the one camp, and smite it, then the camp which is left shall escape.'

10 And Jacob said: 'O God of my father Abraham, and God of my father Isaac, O LORD, who saidst unto me: Return unto thy country, and to thy kindred, and I will do thee good;

11 I am not worthy of all the mercies, and of all the truth, which Thou hast shown unto Thy servant; for with my staff I passed over this Jordan; and now I am become two camps.

12 Deliver me, I pray Thee, from the hand of my brother, from the hand of Esau; for I fear him, lest he come and smite me, the mother with the children.

13 And Thou saidst: I will surely do thee good, and make thy seed as the sand of the sea, which cannot be numbered for multitude.'

Chapter 33

15 Thereupon Esau said, "Let me leave with

you some of the people who are with me."
But he said, "**Why [do] that? May I find favor in my master's eyes.**"

1. רמב"ן בראשית פרק לב פסוק ד (Nachmanides Breishit 32:4)

וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים לְפָנָיו אֶל-עֵשָׂו אָחִיו אֲרֻצָּה שְׁעִיר שָׂדֵה אֱדוֹם:

And Yaakov sent messengers before him to Eisav his brother to the land of Se'ir, the country of Edom:

(ד) נכתבה הפרשה הזאת להודיע כי הציל הקב"ה את עבדו וגאלו מיד חזק ממנו, וישלח מלאך ויצילהו. וללמדנו עוד שהוא לא בטח בצדקתו והשתדל בהצלה בכל יכלתו. ויש בה עוד רמז לדורות כי כל אשר אירע לאבינו עם עשו אחיו יארע לנו תמיד עם בני עשו, **וראו לנו לאחז בדרכו של צדיק שנזמין עצמו לשלשת הדברים שהזמין הוא את עצמו. לתפלה ולדורון ולהצלה בדרך מלחמה**, לברוח ולהנצל, וכבר ראו רבותינו הרמז הזה מן הפרשה הזאת כאשר אזכיר (להלן לב ט, לג טו):

2. רמב"ן בראשית פרק לב פסוק ט (Nachmanides Breishit 32:9)

וַיֹּאמֶר אִם-יָבֹא עֵשָׂו אֶל-הַמַּחֲנֶה הָאֶחָת וְהָיָה הַמַּחֲנֶה הַנִּשְׁאָר לְפָלִיטָה:

And he said, if Eisav comes to the one camp, and attacks it, then the other camp which is left shall escape:

(ט) והיה המחנה הנשאר לפליטה - **על דרך הפשט אמר זה באולי**, כי אמר אולי ינצל המחנה האחד, כי בהכותו האחד יברחו האחרים, או תשוב חמתו, או תבא להם הצלה מאת השם. וכן אמרו בבראשית רבה (עו ג) למדתך תורה דרך ארץ לא יניח אדם כל ממונו בזוית אחת: **ורש"י כתב, והיה המחנה הנשאר לפליטה, על כרחו כי אלחם עמו**, התקין עצמו לשלשה דברים, לתפלה ולדורון ולמלחמה. וראיתי במדרש (קה"ר ט יח) מה עשה, זיינם מבפנים והלבישם בגדים לבנים מבחוץ, והתקין עצמו לשלשה דברים. וכן עיקר. **והכונה בזה, כי יעקב יודע שאין זרעו כלו נופל ביד עשו, אם כן ינצל המחנה האחד על כל פנים:**

וגם זה ירמוז שלא יגזרו עלינו בני עשו למחות את שמנו, אבל יעשו רעות עם קצתנו בקצת הארצות שלהם, מלך אחד מהם גוזר בארצו על ממונו או על גופנו, ומלך אחר מרחם במקומו ומציל הפלטים. וכך אמרו בבראשית רבה (עו ג) אם יבא עשו אל המחנה האחת והכהו, אלו אחינו שבדרום, והיה המחנה הנשאר לפליטה, אלו אחינו שבגולה. ראו כי גם לדורות תרמוז זאת הפרשה:

3. רמב"ן בראשית לג (Nachmanides Bereishit 33:15)

לְמָה זֶה אֲמָצָא חֵן בְּעֵינֵי אֲדֹנָי

Why [do] that? May I find favor in my master's eyes?

(טו) **למה זה אמצא חן בעיני אדני** - למה זה, תעשה לי טובה שאיני צריך לה. אמצא חן בעיניך, ולא תשלם עתה שום גמול, לשון רש"י. והכונה ביעקב כי לא היה חפץ בהם ובחבורתם כלל, וכל שכן שהיה בדעתו ללכת דרך אחרת:

ורבותינו ראו עוד בזה עצה, אמרו (ב"ר עח טו) רבי ינאי כד הוה סליק למלכותא הוה מסתכל בהדא פרשתא ולא הוה נסיב עמיה רומאין, חד זמן לא איסתכל בה ונסיב עמיה רומאין, ולא הגיעו לעכו עד שמכר פינס שלו. מפני שהיתה קבלה בידם שזו פרשת גלות. כשהיה בא ברומה בחצר מלכי אדום על עסקי הצבור היה מסתכל

בפרשה זו ללכת אחרי עצת הזקן החכם, **כי ממנו יראו הדורות וכן יעשו**, ולא היה מקבל חברת אנשי רומי ללותו שאין מקרבין אלא להנאת עצמן ...

3. תהילים פרק כ (Tehillim 20)

<p>1 For the conductor, a song of David. 2 May Hashem answer you on a day of distress; may the name of the G-d of Jacob fortify you. 3 May He send your aid from His sanctuary, and may He support you from Zion. 4 May He remember all your meal offerings and may He accept your fat burnt offerings forever. 5 May He give you as your heart [desires], and may He fulfill all your counsel. 6 Let us sing praises for your salvation, and let us assemble in the name of our God; may the L-rd fulfill all your requests. 7 Now I know that the Lord saved His anointed; He answered him from His holy heavens; with the mighty acts of salvation from His right hand. 8 These trust in chariots and these in horses, but we-we mention the name of the Lord our God. 9 They kneel and fall, but we rise and are re-invigorated.</p>	<p>(א) לַמְנַצֵּחַ מְזִמּוֹר לְדָוִד: (ב) יַעֲנֶה יְקוֹק בַּיּוֹם צָרָה יִשְׁגְּבֶה שֵׁם אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: (ג) יִשְׁלַח עֲזָרָה מִקֹּדֶשׁ וּמִצִּיּוֹן יִסְעֲדֶה: (ד) יִזְכֹּר כָּל מִנְחֹתֶיךָ וְעוֹלֹתֶיךָ יִדְשָׁנָה סֵלָה: (ה) יִתֵּן לְךָ כָּל־בְּרָכָה וְכָל עֲצָתֶךָ יִמְלֵא: (ו) גִּרְנָנָה בִּישׁוּעֹתֶיךָ וּבְשֵׁם אֱלֹהֵינוּ נִדְגַל יִמְלֵא יְקוֹק כָּל מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ: (ז) עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי הוֹשִׁיעַ יְקוֹק מְשִׁיחוֹ יַעֲנֶהוּ מְשִׁמִּי קִדְּשׁוֹ בַּגְּבוּרֹת יִשַׁע יְמִינוֹ: (ח) אֱלֹהֵי בָרֶכֶב וְאֱלֹהֵי בַסּוּסִים וְאַנְחֵנוּ בְּשֵׁם יְקוֹק אֱלֹהֵינוּ נִזְכִּיר: (ט) הִמָּה כָּרְעוּ וּנְפְלוּ וְאַנְחֵנוּ קִמְנוּ וַנִּתְעוֹדֵד: (י) יְקוֹק הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בַּיּוֹם קְרָאֵנוּ:</p>
--	--

רש"י: המזמור הזה על שם שהיה שולח את יואב ואת כל ישראל למלחמה והוא היה עומד בירושלים ומתפלל עליהם כענין שנאמר (ש"ב: י"ח) טוב כי תהיה לנו מעיר לעזור...

4. שמואל ב' פרק יח (Shmuel B 18)

<p>1 David mustered the troops who were with him and set over them captains of thousands and captains of hundreds. 2 David sent out the troops, one-third under the command of Joab, one-third under the command of Joab's brother Avishai son of Zeruah, and one-third under the command of Ittai the Gittite. And David said to the troops, "I myself will march out with you." 3 But the troops replied, "No! For if some of us flee, the rest will not be concerned about us; even if half of us should die, the others</p>	<p>(א) וַיִּפְקֹד דָּוִד אֶת הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיִּשֶׂם עֲלֵיהֶם שָׂרֵי אֲלָפִים וְשָׂרֵי מֵאוֹת: (ב) וַיִּשְׁלַח דָּוִד אֶת הָעָם הַשְּׁלִישִׁית בְּיַד יוֹאָב וְהַשְּׁלִישִׁית בְּיַד אַבִּישַׁי בֶּן צְרוּיָה אָחִי יוֹאָב וְהַשְּׁלִישִׁית בְּיַד אִתֵּי הַגִּתִּי ס וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל הָעָם יֵצֵא אִצָּא גַם אֲנִי עִמָּכֶם: (ג) וַיֹּאמֶר הָעָם לֹא תֵצֵא כִּי אִם נָס נָנוּס לֹא יִשְׁימוּ אֵלֵינוּ לֵב וְאִם יָמְתוּ חֲצֵינוּ לֹא יִשְׁימוּ אֵלֵינוּ לֵב כִּי עַתָּה כְּמוֹנוּ עֲשָׂרָה אֲלָפִים וְעַתָּה טוֹב כִּי תִהְיֶה לָנוּ</p>
---	--

will not be concerned about us. But you are worth ten thousand of us. **Therefore, it is better for you to support us from the town.**"

4 And the king said to them, "I will do whatever you think best." So the king stood beside the gate as all the troops marched out by their hundreds and thousands.

5 **The king gave orders to Joab, Abishai, and Ittai: "Deal gently with my boy Absalom, for my sake."** All the troops heard the king give the order about Absalom to all the officers.

6 The troops marched out into the open to confront the Israelites, and the battle was fought in the forest of Ephraim.

7 And the people of Israel were beaten there before the servants of David, and the slaughter there, on that day, was very great, twenty thousand men.

9 And Absalom chanced to come before the servants of David. And Absalom was riding upon his mule, and the mule came under the thick boughs of the great terebinth, and his head caught hold in the terebinth, and he was placed between the heaven and the earth; and the mule that was beneath him passed on.

10 And a man saw it and told Joab. And he said, "Behold I saw Absalom hanging in a terebinth."

11 And Joab said to the man who told him, "Now if you had seen it, then why did you not smite him there to the ground? And it would have been [incumbent] upon me to give you ten [pieces of] silver, and a belt."

12 And the man said to Joab: "Though I should weigh on my palms a thousand [pieces] of silver, I would not stretch out my hand against the king's son, because before our ears did the king charge you and Avishai and Ittai saying, 'Take care whoever [it may be] of the youth, of Absalom.'

14 And Joab said, "I shall no longer request of

מַעִיר לְעֶזְרוֹ: ֹ

(ד) וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר יִיטֵב בְּעֵינֵיכֶם אֲעֹשֶׂה וַיַּעֲמֵד הַמֶּלֶךְ אֶל יַד הַשַּׁעַר וְכָל הָעָם יָצְאוּ לַמָּאוֹת וְלָאֲלָפִים:

(ה) וַיִּצַו הַמֶּלֶךְ אֶת יוֹאֵב וְאֶת אֲבִישַׁי וְאֶת אִתָּי לֵאמֹר לֹא טוֹב לִי לְנַעַר לְאַבְשָׁלוֹם וְכָל הָעָם שָׁמְעוּ: בְּצֹאת הַמֶּלֶךְ אֶת כָּל הַשָּׂרִים עַל דְּבַר אֲבָשָׁלוֹם:

(ו) וַיֵּצֵא הָעָם הַשָּׂדֶה לַקְרֹאת יִשְׂרָאֵל וַתְּהִי הַמִּלְחָמָה בְּיַעַר אֶפְרַיִם:

(ז) וַיִּנְגְּפוּ שָׁם עִם יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי עַבְדֵי דָוִד וַתְּהִי שָׁם הַמַּגָּפָה גְדוֹלָה בַּיּוֹם הַהוּא עֶשְׂרִים אֲלָף: ...

(ט) וַיִּקְרָא אֲבָשָׁלוֹם לִפְנֵי עַבְדֵי דָוִד וְאַבְשָׁלוֹם רָכַב עַל הַפָּרָד וַיָּבֵא הַפָּרָד תַּחַת שׁוֹכְנֵי הָאֵלֶּה הַגְּדוֹלֹת וַיַּחֲזֵק רֹאשׁוֹ בָּאֵלֶּה וַיִּתֵּן בֵּין הַשָּׁמַיִם וּבֵין הָאָרֶץ וְהַפָּרָד אֲשֶׁר תַּחְתָּיו עָבַר:

(י) וַיִּרְא אִישׁ אֶחָד וַיִּגַּד לְיוֹאֵב וַיֹּאמֶר הִנֵּה רְאִיתִי אֶת אֲבָשָׁלוֹם תְּלוּי בָּאֵלֶּה:

(יא) וַיֹּאמֶר יוֹאֵב לְאִישׁ הַמַּגִּיד לוֹ וְהִנֵּה רְאִיתָ וּמִדּוּעַ לֹא הִכִּיתוּ שָׁם אֶרְצָה וְעָלִי לְתֵת לְךָ עֶשְׂרֵה כֶּסֶף וְחֲגָרָה אַחַת:

(יב) וַיֹּאמֶר הָאִישׁ אֶל יוֹאֵב וְלֹא אֲנֹכִי שֹׁקֵל עַל כִּפִּי אֲלָף כֶּסֶף לֹא אֲשַׁלַּח יָדִי אֶל בֶּן הַמֶּלֶךְ כִּי בְּאָזְנֵינוּ צִוָּה הַמֶּלֶךְ אֶתְךָ וְאֶת אֲבִישַׁי וְאֶת אִתָּי לֵאמֹר שְׁמְרוּ מִי בְנַעַר בְּאַבְשָׁלוֹם: ...

you." And he took three darts in his hand and thrust them into Absalom's heart while he was yet alive in the heart of the terebinth...

19 And Ahimaaz, the son of Zadok said, "Let me now run and bring news to the king that the Lord has avenged him from the hand of his enemies."

20 And Joab said to him: "You are not the man to bring news this day, but you shall [perhaps] bring news another day, but this day you shall not bring news, because the king's son is dead."

21 And Joab said to the Cushite "Go tell the king what you have seen." And the Cushite bowed down to Joab, and ran.

22 And Ahimaaz the son of Zadok continued again, and said to Joab, "Come what may, please allow me to run after the Cushite..."

23...And Ahimaaz ran by the way of the plain, and he went ahead of the Cushite.

24 And David sat between the two gates; and the watchman went up to the roof of the gate to the wall, and he lifted up his eyes and looked, and behold [there was] a man running alone.

25 And the watchman called out, and told the king. And the king said, "If he is alone, he has news to tell." And he came nearer and nearer.

26 And the watchman saw another man running; and the watchman called to the gatekeepers, and he said, "Behold, there is a man running alone." And the king said, "This one also brings news."

27 And the watchman said, "I see the running of the first one is like the running of Ahimaaz the son of Zadok." And the king said, "This is a good man, and he [surely] comes with good news."

28 And Ahimaaz called, and said to the king, "Peace" And he bowed down to the king on his face, to the ground, and said, "Blessed is the Lord your God who has delivered up the men that raised up their hand against my lord the

(יד) וַיֹּאמֶר יוֹאָב לֹא כֵן אֶחֱלֶיָהּ לִפְנֵיךָ וַיִּקַּח שְׁלֹשָׁה שְׁבָטִים בְּכַפּוֹ וַיִּתְקַעֵם בְּלֵב אַבְשָׁלוֹם עוֹדְנוּ חַי בְּלֵב הָאֵלֶּה:....

(יט) וְאַחִימַעֵץ בֶּן צְדוֹק אָמַר אֲרוּצָה נָא וְאַבְשָׁרָה אֶת הַמֶּלֶךְ כִּי שִׁפְטוּ יִקְוֶה מִיַּד אֲבִיּוֹ:

(כ) וַיֹּאמֶר לוֹ יוֹאָב לֹא אִישׁ בְּשָׂרָה אֶתָּה הַיּוֹם הַזֶּה וּבִשְׂרֵת בְּיוֹם אַחֵר וְהַיּוֹם הַזֶּה לֹא תִבְשֵׁר כִּי עַל כֵּן בֶּן הַמֶּלֶךְ מֵת:

(כא) וַיֹּאמֶר יוֹאָב לְכוּשֵׁי לָךְ הִגַּד לַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר רָאִיתָה וַיִּשְׁתַּחֲוּ כוּשֵׁי לְיוֹאָב וַיֵּרֶץ:

(כב) וַיִּסֹּף עוֹד אַחִימַעֵץ בֶּן צְדוֹק וַיֹּאמֶר אֶל יוֹאָב וַיְהִי מָה אֲרָצָה נָא גַם אֲנִי אַחֲרֵי הַכוּשֵׁי ...

(כג) ...וַיֵּרֶץ אַחִימַעֵץ דְּרָךְ הַכְּפָר וַיַּעֲבֵר אֶת הַכוּשֵׁי:

(כד) וַדּוּד יוֹשֵׁב בֵּין שְׁנֵי הַשְּׁעָרִים וַיִּלֶךְ הַצֶּפֶה אֶל גֹּג הַשְּׁעָר אֶל הַחוּמָה וַיִּשָּׂא אֶת עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה אִישׁ רָץ לְבָדוּ:

(כה) וַיִּקְרָא הַצֶּפֶה וַיִּגַּד לַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אִם לְבָדוּ בְּשׁוּרָה בְּפִיו וַיִּלֶךְ הָלוֹךְ וַקְרַב:

(כו) וַיֵּרָא הַצֶּפֶה אִישׁ אַחֵר רָץ וַיִּקְרָא הַצֶּפֶה אֶל הַשְּׁעָר וַיֹּאמֶר הִנֵּה אִישׁ רָץ לְבָדוּ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ גַּם זֶה מִבְּשֵׁר:

(כז) וַיֹּאמֶר הַצֶּפֶה אֲנִי רָאִיתִי אֶת מְרוּצַת הָרָאשׁוֹן כְּמְרֻצַת אַחִימַעֵץ בֶּן צְדוֹק וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אִישׁ טוֹב זֶה וְאֶל בְּשׁוּרָה טוֹבָה יָבוֹא:

(כח) וַיִּקְרָא אַחִימַעֵץ וַיֹּאמֶר אֶל הַמֶּלֶךְ שְׁלוֹם וַיִּשְׁתַּחֲוּ לַמֶּלֶךְ לְאַפְיוֹ אֲרָצָה ס וַיֹּאמֶר בְּרוּךְ יְקוֹק אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר סָגַר אֶת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר נִשְׂאוּ אֶת יְדֵם

king."

29 And the king said, "[Is there] peace with the young man Absalom?" And Ahimaaz answered, "I saw a great crowd when Joab sent the servant of the king and [me] your servant, but I did not know what it was."

30 And the king said, "Turn aside and stand there." And he turned aside and stood.

31 And, behold, the Cushite came; and the Cushite said, "Let my lord the king receive the tidings that the Lord has avenged you today from all that rose up against you."

32 And the king said to the Cushite, "Is all well with the young man Absalom?" And the Cushite said, "Let the enemies of my lord the king [all] be like that young man, and so with all those that have risen against you for evil."

SAMUEL II 19

1 And the king trembled, and he went up to the upper chamber of the gate, and wept; and thus he said, as he went, "O' my son Absalom, my son, my son Absalom! Would I have died in your stead, O' Absalom my son, my son!"

2 And it was told to Joab, "Behold the king is weeping and mourning over Absalom."

3 And the victory that day [turned] into mourning for all the people; for the people heard on that day, saying: "The king is saddened over his son."

4 And the people sneaked that day into the city, as people that are ashamed sneak away when they flee in battle.

5 And the king covered his face, and the king cried with loud voice: "O' my son Absalom, O' Absalom, my son, my son!"

6 And Joab came to the king, into the house; and he said, "Today you have embarrassed all your servants, who have today saved your life, the lives of your sons and daughters, the lives of your wives, and the lives of your concubines.

7 loving those that hate you, and hating those that love you; for on this day you have declared

בַּאֲדֹנֵי הַמֶּלֶךְ:

(כט) וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ שְׁלוֹם לְנֶעַר לְאַבְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר אַחִימֵעַץ רָאִיתִי הַהֶמוֹן הַגָּדוֹל לְשַׁלַּח אֶת עֶבֶד הַמֶּלֶךְ יוֹאֵב וְאֶת עֶבְדָּךְ וְלֹא יָדַעְתִּי מָה:

(ל) וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ סֹב הַתִּיצֵב כֹּה וַיֹּסֵב וַיַּעֲמֹד:

(לא) וְהִנֵּה הַכּוּשִׁי בָּא וַיֹּאמֶר הַכּוּשִׁי יִתְבַּשֵּׁר אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ כִּי שָׁפְטָךְ יִקְוֶה הַיּוֹם מִיַּד כָּל הַקָּמִים עָלֶיךָ: ס

(לב) וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל הַכּוּשִׁי הַשְּׁלוֹם לְנֶעַר לְאַבְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר הַכּוּשִׁי יֵהִיוּ כְנַעַר אִבֵּי אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ וְכָל אֲשֶׁר קָמוּ עָלֶיךָ לְרָעָה: ס

שמואל ב פרק יט

(א) וַיִּרְגַז הַמֶּלֶךְ וַיַּעַל עַל עֲלִית הַשַּׁעַר וַיִּבֶךְ וְכֹה אָמַר בְּלִכְתּוֹ בְּנֵי אַבְשָׁלוֹם בְּנֵי בְנֵי אַבְשָׁלוֹם מִי יִתֵּן מוֹתִי אֲנִי תַחְתֵּיהֶם אַבְשָׁלוֹם בְּנֵי בְנֵי:

(ב) וַיִּגַּד לְיוֹאֵב הִנֵּה הַמֶּלֶךְ בֵּכָה וַיִּתְאַבֵּל עַל אַבְשָׁלוֹם:

(ג) וַתְּהִי הַתְּשֻׁעָה בַיּוֹם הַהוּא לְאָבֵל לְכָל הָעָם כִּי שָׁמַע הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר נִעְצַב הַמֶּלֶךְ עַל בְּנוֹ:

(ד) וַיִּתְגַּנֵּב הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא לְבֹא הָעִיר כְּאִשָּׁר וַיִּתְגַּנֵּב הָעָם הַנִּכְלָמִים בְּנוֹסִם בְּמַלְחָמָה:

(ה) וְהַמֶּלֶךְ לֹאט אֶת פָּנָיו וַיִּזְעַק הַמֶּלֶךְ קוֹל גָּדוֹל בְּנֵי אַבְשָׁלוֹם אַבְשָׁלוֹם בְּנֵי בְנֵי: ס

(ו) וַיָּבֵא יוֹאֵב אֶל הַמֶּלֶךְ הַבַּיִת וַיֹּאמֶר הַבִּשְׁתָּ הַיּוֹם

that you regard neither princes nor servants, since I perceive today that if Absalom had lived and we all had died today, then it would have been proper in your eyes.

8 And now arise, go out, and speak to the heart of your servants, for I swear by the Lord, that [if] you do not go forth, not one man will remain with you tonight. Now this will be worse for you than all the misfortune that has befallen you from your youth until now."

9 And the king arose, and sat in the gate. And all the people were notified saying, "Behold the king is sitting in the gate." And all the people came before the king, but Israel fled every man to his tents.

אֶת פְּנֵי כָל עֲבָדֶיךָ הַמְמַלְטִים אֶת נַפְשְׁךָ הַיּוֹם וְאֶת
נַפְשׁ בְּנִיךָ וּבְנֵיךָ וְנַפְשׁ נְשִׂיךָ וְנַפְשׁ פְּלִגְשִׂיךָ:

(ז) לְאַהֲבָה אֶת שְׁנְאֶיךָ וּלְשׂוֹנְאֶיךָ כִּי הִגְדַּתְ
הַיּוֹם כִּי אֵין לָךְ שָׂרִים וְעֲבָדִים כִּי יִדְעֵתִי הַיּוֹם כִּי לֹא
לֹא אֲבַשְׁלוּם חַי וְכָלְנוּ הַיּוֹם מֵתִים כִּי אֶזְ יִשָּׁר בְּעֵינֶיךָ:

(ח) וְעַתָּה קוּם צֵא וּדְבַר עַל לֵב עֲבָדֶיךָ כִּי בִיקוּךָ
נִשְׁבַּעְתִּי כִּי אֵינְךָ יוֹצֵא אִם יֵלִין אִישׁ אֶתְךָ הַלַּיְלָה
וְרָעָה לָךְ זֹאת מְכַל הָרָעָה אֲשֶׁר בָּאָה עָלֶיךָ מִנְעַרְיָךְ
עַד עַתָּה:

(ט) וַיִּקָּם הַמֶּלֶךְ וַיֵּשֶׁב בְּשַׁעַר וַיִּלְכַּל הָעָם הַגִּידוּ
לְאֹמֵר הִנֵּה הַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר וַיָּבֹא כָל הָעָם לִפְנֵי
הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׂרָאֵל נֹס אִישׁ לְאַהֲלָיו: ס

בראשית פרשת וישלח פרק לה

1 And God said to Jacob, "Arise and go up to Beth el and abide there, and make there an altar to the God Who appeared to you when you fled from your brother Esau

2 Thereupon Jacob said to his household and to all those who were with him, "Remove the deities of the foreign nations, which are in your midst, purify yourselves and change your clothes.

3 And we will arise and go up to Beth el, and I will make an altar to the God Who answered me on the day of my distress, and was with me on the way that I went."

(א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל יַעֲקֹב קוּם עֲלֵה בֵּית אֵל וְשָׁב
שָׁם וַעֲשֵׂה שָׁם מִזְבֵּחַ לְאֵל הַנִּרְאָה אֵלֶיךָ בְּבִרְחֶךָ
מִפְּנֵי עֲשׂוֹ אַחִיךָ:

(ב) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל בֵּיתוֹ וְאֶל כָּל אֲשֶׁר עִמּוֹ הַסְּרוּ
אֶת אֱלֹהֵי הַנֹּכַח אֲשֶׁר בְּתֻכְכֶם וְהִטְהַרוּ וְהַחֲלִיפוּ
שְׂמֹלֹתֵיכֶם:

(ג) וְנִקְוָמָה וְנַעֲלֵה בֵּית אֵל וְאֶעֱשֵׂה שָׁם מִזְבֵּחַ לְאֵל
הַעֲנָה אֶתִּי בְּיוֹם צָרָתִי וַיְהִי עִמָּדִי בַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר
הִלַּכְתִּי:

5. רמח"ל (דרך החיים) [Rabbi Moshe Chaim Luzzato 1707-1746]

מה עשו הראשונים, אבות העולם, שכך חשק ה' בהם?...יעלה בשכלו מה טוב לאדם כל ימי חייו לעשות כן גם הוא טוב לו.